

PÄIVITETTY
TULOSSOPIMUS
17.11.2014

TEM/2590/00.03.01.02/2011

TEM – GTK TULOSSOPIMUS VUOSILLE 2012-2015

A. YLEISTÄ

GTK:n toiminta-ajatuksena on tuottaa käyttöön tietoa, joka edistää yhteiskunnan taloudellista kasvua ja hyvinvointia. GTK:n toiminta tähtää elinkeino- sekä ilmasto- ja energiapolitiikan toteuttamiseen ministeriön asettamien tavoitteiden ohjaamina ja hallitusohjelman strategisen toimeenpanosuunnitelman mukaisesti. Keskeisiä tavoitteita ovat yrityksille kilpailukykyisen toimintaympäristön luominen, tuotannollisten investointien aikaansaaminen ja työpaikkojen luominen sekä uusiutuvien energialähteiden lisääntyvä käyttö ja energiaomavaraisuuden kohentaminen. Hallitusohjelman mukaan esimerkiksi soita ja turvemaita koskeva soiden luonnontilaisuusluokitus (suoluokitus) tehdään riippumattoman tutkimuslaitoksen toimesta nopealla aikataululla. GTK:n toiminta tukee samalla myös ympäristöpolitiikan tavoitteita sekä tasapainoista alueellista kehitystä.

Työ- ja elinkeinoministeriön konsernistrategian tavoitelinjaukset ovat politiikan painopisteitä, ja niissä määritellään ne toimenpidealueet, jotka ovat erityisen tarpeellisia ja ajankohtaisia työ- ja elinkeinopolitiikan tavoitteiden saavuttamiseksi tällä hallituskaudella. Niiden pohjalta määritellään hallinnonalan eri toimijoille yhteisesti toteutettavia tavoitteita.

"EIO:lle asetetut tulostavoitteet vuosille 2014-2015" –asiakirjassa asetetut tulostavoitteet ohjaavat elinkeino- ja innovaatiopolitiikan toimeenpanoa elinkeino- ja innovaatio-osastolla sekä osaston ohjaamissa virastoissa ja laitoksissa. Tulostavoitteet on jaettu kahteen ryhmään eli konsernistrategian sekä elinkeino- ja innovaatiopolitiikan linjauksista johdettuihin tulostavoitteisiin. GTK:n toiminta toteuttaa näitä linjauksia.

Tulossopimus koskee vuosia 2012-2015. Tulossopimuksen välitarkistus toteutettiin keväällä 2014 vaikuttavuuden itsearvioinnin muodossa.

Tässä sopimuksessa on täydennetty ja tarkistettu valtion talousarvioesityksessä vuodelle 2015 asetettuja tavoitteita.

GTK:n osalta toteutettiin kattava arviointi vuonna 2010. Arvioinnin perusteella tehtyjä toimintalinjauksia on viety käytäntöön toiminnan fokuksinnin kautta ja myös arvoketjujen merkittävyyden arvioinnin kautta. Arvioinnin tavoitteita toteutetaan ja seurataan myös GTK:n pääjohtajan johtamissopimuksen kautta.

B. YHTEISKUNNALLINEN VAIKUTTAVUUS

Työ- ja elinkeinoministeriö on täsmentänyt GTK:lle asetettuja talousarvioehdotuksessa asetettuja vaikuttavuustavoitteita..

GTK:n vaikuttavuustavoitteet kaudelle 2012-2015 ovat seuraavat:

1. Mineraaliala vahvistuu osana elinvoimaista kestäväen kehityksen taloutta (TL1)
2. Kestävien energiaratkaisujen käyttöönottomahdollisuudet paranevat. (TL3)
3. Yhdyskuntien raaka-ainehuollon ja maankäytön suunnittelun edellytykset paranevat.

4. Geologinen tieto ja asiantuntemus laajasti yhteiskunnan kehityksen tukena.
5. Mineraaliset luonnonvarat osaksi globaalien kehityshaasteiden ratkaisua.

Luetelluissa tavoitteissa on otettu huomioon TEM-konsernin tavoitelinjaukset¹.

GTK:n toiminnan yhteiskunnallinen vaikuttavuus ilmenee ensisijaisesti tavoitelinjauksen 1:n alaan koskevassa toiminnassa. Myös tavoitelinjaus 3 näkyy korostetusti GTK:n toiminnassa.

Nämä ovat pitkän aikavälin tavoitteita, joiden toteutumista seurataan ensisijaisesti kokonaisvaltaisilla vaikuttavuusarvioinneilla sekä erilliselvytyksillä. Itsearviointi toimitettiin TEM:öön keväällä 2014 ja sitä käsiteltiin erillisessä neuvottelussa. Arvioinnin perusteella nähdään kaikkien viiden tavoitteen osalta näyttöä, vahvimpana erottuu mineraaliala-tavoite, johon myös kohdistuu merkittävimmät resurssit. Osa-alueen merkitystä ja vaikuttavuutta on vahvistanut myös mineraalisten raaka-aineiden kysyntä- ja hintakehitys. Jälkimmäinen arviointi toteutetaan ulkopuolisena arviointina keväällä 2015 siten, että aineisto on käytettävissä GTK:n seuraavaan runkosopimukseen. Ulkopuolisen arvioinnin kustannukset katetaan GTK:n toimintamenoista.

Vaikuttavuustavoitteita kuvaavista indikaattoreista keskusteltiin keväällä pidetyssä erillisneuvottelussa. Ehdotus indikaattoreiksi tulee esittää elokuun 1. päivään mennessä, jotta ne ovat käytössä uutta sopimusta työstettäessä.

GTK kehittää vuoden 2015 aikana menetelmän/työkalun soiden ja suoaltaiden automaattiseen rajaukseen. Rajaus on edellytys suon luonnontilaisuusluokitukselle.

- Luonnonvarojen pitkäjänteinen arviointitoiminta luo mahdollisuuksia mineraalisten raaka-aineiden sekä turve-, kiviaines- ja pohjavesivarojen hyödyntämiselle (TL 1 ja 3).
- GTK luo ratkaisuja ja teknologiaa ekotehokkaalle kaivostoiminnalle ja energiatuotannolle (TL1 ja 3)
- GTK edistää luonnonvara- ja mineraalipolitiikkaa, sen vahvistumista ja kansainvälistymistä sekä tukee ministeriötä kehittämistyössä (TL1)
- Geologisten aineistojen kuvaustiedot ja palvelut valmistuvat EU:n paikkatietodirektiivin ja kansallisen paikkatietolain asettamien tavoitteiden mukaisesti.
- GTK osallistuu osaltaan suostrategian valtioneuvoston periaatepäätöksen 2012 toimeenpanoon (TL3)
- GTK tuottaa osaltaan vesienhoitosuunnitelmien toteuttamisessa tarvittavaa geologista tietoa (VN:n vesienhoidon toteutusohjelma vuoteen 2015) teemoina happamat sulfaattimaat, pohjavesialueet ja turvetuotannon vesistövaikutukset
- Hallitusohjelman mukaan julkishallinnon tietojen yhteiskäyttöä lisätään. Ohjelman mukaan julkiset tietoaineistot saatetaan konelueettavassa muodossa avoimesti saataville ja jatkokäytettäväksi. GTK jatkaa tietovarantojen saatavuuden edistämistä ja tietovirtojen sujuvaa hallintaa tukeutuen julkisen sektorin ICT-toimintojen yhteisiin linjauksiin ja rakenteisiin sekä julkisen hallinnon yhteisen tietopoliitiikan linjauksiin.(TL 0 ja 1)

C. TOIMINNALLINEN TULOKSELLISUUS

3.1 Toiminnallinen tehokkuus

Ohjelmatoiminnan avulla tehostetaan laitostason tutkimusohjausta ja keskittymistä ydintehtäviin. Ohjelmaoperusteinen panos-tuotosseuranta tuottaa entistä yksilöidämpää seurantatietoa toiminnan kehittämiseen

¹ Tavoitelinjaus 0 (TL 0): Yhteiset toimintatavat

Tavoitelinjaus 1 (TL 1): Edistämme korkean arvonlisän uutta, kasvavaa ja vientiin suuntautuvaa yritystoimintaa

Tavoitelinjaus 2 (TL 2): Edistämme työllisyyttä panostamalla erityisesti nuoriin, pitkäaikaistyöttömiin ja työelämän laatuun

Tavoitelinjaus 3 (TL 3): Lisäämme Suomen energiaomavaraisuutta

Tavoitelinjaus 4 (TL 4): Poistamme rakenteellisia kilpailun esteitä.

GTK:n toiminnan tehokkuuden kehittämistavoitteet painottuvat suunnittelukauden lopulla korkeatasoisen osaamisen verkottuneen toimintamallin syventämiseen. Painopisteenä on kaikkien toimialojen prosessien kehittäminen ja virtaviivaistaminen.

GTK toteuttaa asianhallinnan ja asiakirjahallinnan kokonaisuudistuksen, jossa yhdenmukaistetaan samankaltaiset toiminnot, puretaan päällekkäiset toimintatavat sekä siirrytään sähköiseen hallintoon organisaatiolaajuisesti.

GTK kehittää ja sähköistää palvelujaan TEM-konsernin palvelustrategian mukaisesti ottaen huomioon konsernin palvelutoiminnan ja IT-johtoryhmien linjaukset sekä hyödyntäen kansallisen palveluarkkitehtuurin ratkaisuja.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	toteuma	toteuma	toteuma	toteuma	tavoite	tavoite
<u>Resurssien jakautuminen %</u>						
Mineraalivarat ja raaka-ainehuolto	59	57	57	59	57	57
- Mineraalipotentiali	46	41	41	40	42	41
- Ekotehokas kaivostoiminta	13	16	16	19	15	16
Energiahuolto ja ympäristö	22	25	25	20	22	22
- Energia	17	20	21	18	17	17
- Merigeologia ja globaali-muutos	5	5	4	2	5	5
Maankäyttö ja rakentaminen	19	18	18	21	21	21
- Yhdyskuntarakentaminen	8	8	7	8	8	8
- Pohjavesi ja kiviainekset	11	10	11	13	13	13
Yhteensä	100	100	100	100	100	100
<u>Yhteisrahoitteinen toiminta</u>						
osuus ydintoiminnan htv-kertymästä, %	11,6	15,4	15,4	19	16	18
hankkeiden lukumäärä, kpl	72	84	89	94	90	95
<u>Maksullinen toiminta</u>						
tulot, m€	9,1	9,9	9,0	7,3	6,5	6,5
ylijäämä, k€	534	471	1094	685	455	455
htv-kertymä	59	64	53	45	60	60
<u>Kannattavuus ja kustannusvastaavuus</u>						
- maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus	5,9%	4,8%	12,1 %	9,4 %	7 %	7 %
- yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus	68,2%	61,5%	64,4 %	58,2 %	50 %	50 %

3.2 Tuotokset ja laadunhallinta

	2010 toteuma	2011 toteuma	2012 toteuma	2013 toteuma	2014 tavoite	2015 tavoite
<u>Suoritteet</u>						
- Malmipotentialiennusteet ja uudet tulkinnot, kpl	-	-	-	-	3	3
- Muut raportit, kpl	-	-	-	-	20	20
- Rikastustekniset koetehdasajot, Milj. euroa	1,7	2,2	1,9	2,0	2,0	2,0
Turvevarojen kartoitus						
- kartoitettu suoala, km ²	315	328	352	285	300	250
- raportoitu teknisesti käyttökelpoinen turvemäärä:						
milj. m ³	227	208,7	207	170	100	100
TWh	75	88	87	68	50	50
- soiden luonnontilaisuusluokittelu (uusi):						
kpl						9000
Alueelliset kiviainnesselvitykset, kpl	3	5	4	1	1	1
Pohjavesialueiden geologiset rakenneselvitykset, kpl	15	14	13	17	18	18
Merigeologinen kartoitus						
- kartoitettu pinta-ala, km ²	275	400	600	650	500	500
- luotaukset linja-km	900	2 400	1969	1 360	1 000	1 000
Julkaiseminen						
- vertaisarvioidut kansainväliset julkaisut, kpl	36	40	60	52	50	55
Tietotuotteiden verkkokäyttö (uusi)						
Käyttöönottojen lukumäärä	-	-	24 364	33 938	27 500	30 000
Asiantuntijalausunnot (uusi)						
- kpl	-	-	-	35	30	30
- käytetty työaika htkk, arvio	-	-	-	12	12	12
<u>Palvelukyky ja laatu</u>						
- sisäiset auditoinnit, kpl	5	5	3	8	10	10
asiakaspalvelun laadullinen arviointi						

3.3 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

GTK:n keskeiset henkilöstötavoitteet perustuvat laitoksen toimintastrategioihin ja korkeatasoisen strategisen osaamisen kehittämiseen, henkilöstörakenteen hallittuun muuttamiseen sekä motivoituneen työyhteisön kehittämiseen.

Tavoite/mittarit	Tot. 2010	Tot. 2011	Tot. 2012	Tot. 2013	2014	2015
1. Henkilöstön hyvinvointi						
- sairauspoissaolopäivät/htv	7,60	8,0	<9,1	8,3	< 8,0	< 8,0
- lyhytaikaiset (1-3 pv) 75,8 % sairauspoissaolotapaukset/htv	1,30	1,14	1,2	1,2	< 2,0	< 2,0
2. Korkeatasoinen osaaminen						
- osaamisen indeksiluvun kehittyminen (mediaaniluku)	8,0	-	7,0	—	8,0	8,5
- ulkomaiset htv:t GTK:ssa ja kv-verkostohankkeiden htv-määrä (22,7 htv), % -osuus kok. htv-määrästä	3,72	4,1	3,4	5,0	4,75	5,0
- jatkotutkinnon suorittaneiden %-osuus tutkijoista	8,7	-	10,5	11,5	12,0	12,5
	29,0	36,0	35,0	38,9	33,0	34,0
3. Toimintastrategiaa vastaava henkilöstörakenne						
- asiantuntijoiden %-osuus koko henkilöstöstä	48,2	50,2	52,1	53,2	50	51
4. Työnantajan kilpailukyky paranee						
- sisäinen työnantajakuva (VM baro1-5)		-	3,33	3,35	3,40	3,50
- kokonaistyötyytyväisyys (VM baro 1-5)			3,45	3,44	3,45	3,50
- johtaminen (VM baro 1-5)	-	-	3,34	3,44	3,40	3,50
5. Henkilötyövuodet						
- budjettirahoitteinen	601	584	578	554	553	533
- ulkopuolinen rahoitus	26	30	29	35	22	22
- yhteensä	627	614	607	589	575	555

GTK:n teknisten palvelujen henkilöresurssitarve pienenee 2011-2015 välisenä aikana noin 25% ja on vuonna 2015 tasolla 60-65 htv, mikä vastaa myös GTK:n strategisen ja toiminnallisen arvioinnin suositusta.

4 MUUT ASIAT

GTK vastaa kaivoslain mukaisesta kaivosviranomaisen geologisen aineiston arkistoinnista, ja tekee yhteistyötä Tukesin ja TEM:n hallinnonalan muiden toimijoiden kanssa kaivannaisalan tietopalvelun toteuttamiseksi ja kehittämiseksi siten, että TEM:illä ja muilla viranomaisilla on käytössään riittävät tiedot malminetsinnän ja kaivostoiminnan kehittymisestä, kaivannaissektorin työnjako toteutuu ja resurssit ovat tehokkaassa käytössä.

GTK edistää Suomen energia- ja ilmastopoliitikan sekä cleantech-toiminnan tavoitteiden toteutumista kehittämällä erityisesti energiatehokkaan geoenergian ja bioenergian tuotannon edellytyksiä.

GTK osallistuu kestäväen kaivannaisteollisuuden toimintaohjelman toteutukseen, uusien teknologioiden ja toimintamallien kehittämiseen, kansainvälisiin yhteishankkeisiin, EU ja muiden kansainvälisten aloitteiden valmisteluun.

GTK osallistuu Team Finland -toimintaan, kaivannaisalan viennin ja investointien edistämistoimenpiteisiin, ministeriön suunnitelmia tukien.

GTK vastaa kaivosakatemia.fi ja kaiva.fi -portaaleista.

GTK varautuu Talvivaaran aiheuttamien toimenpiteiden edellyttämiin resurssointeihin omalta osaltaan yhteistyössä viranomaisten ja muiden tutkimuslaitosten kanssa.

5 RESURSSIT

Valtion vuoden 2015 talousarvioesityksessä esitetään GTK:n toimintamenoihin 36 110 000 euron määrärahaa. Mikäli tähän tulee merkittäviä muutoksia, käydään tulostavoitteita koskevat tarkentavat neuvottelut valtion vuoden 2015 talousarvioesityksen hyväksymisen jälkeen.

6 RAPORTOINTI

Tulossopimuksen budjettivuoden tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan tilinpäätöksessä ja siihen kuuluvassa toimintakertomuksessa. Tulossopimuksen toteutumista arvioidaan ministeriön antamassa tilinpäätöskannanotossa toimintavuotta seuraavan vuoden kesäkuussa sekä puolivuotistoteumaa syksyn tuloneuvottelujen yhteydessä. Raportointi tulostavoitteiden toteutumista tapahtuu kaksi kertaa vuodessa Valtion tulostietojärjestelmään, Netraan, 30.6.2015 tilanteesta 30.8.2015 ja 31.12.2015 tilanteesta 15.3.2016 mennessä.

Helsingissä 17.11.2014

Työ- ja elinkeinoministeriön
puolesta

Petri Peltonen
osastopäällikkö

Riikka Aaltonen
kaivosylitarkastaja

Geologian tutkimuskeskuksen
puolesta

Tarmo Tuominen
johtokunnan puheenjohtaja

Elias Ekdahl
pääjohtaja